

Ab Archidiaconi jurisdictione non debet Episcopus Ecclesias eximere, c. ad huc, de excess. Prelat.

Archidiaconus exercet jurisdictionem secundum consuetudinem loci, c. Archidiaconus, de offic. Archid.

Archidiacono detur coadjutor, si efficiatur paralyticus, e. ult. de Cler. agor.

ARCHIEPISCOPI definitio, dist. 21. c. 1. q. Archiepiscopius. q. patriarcha patrum. & q. fin. item c. nullus, in fine.

Non nisi Presbyter, vel Diaconus in Archiepiscopum eligendus, dist. 60. c. 1. c. nullus in prep. s. innovamus, in princ.

Archipresbyter vicem absens Episcopi gerit in providendo, ut Sacerdotes suum faciant officium, & in aliis, c. 1. vers. & in Episcopi sui absentia, c. ministerium, 2. q. si Episcopus. c. officium, 3. in princ. de offic. Archipresbyteri. & dist. 25. c. 1. q. Archipresbyt. vers. & quando.

Sine suffraganeis suis Archiepiscopus nihil agere debet, d. c. 1. in fin. d. c. per singulas. q. fin. & q. quæst. 3. c. salvo. c. Archiepiscopius. c. si autem. c. nullus. e. Episcopo. item 3. quæst. 6. c. discutere. in princ. Apost. canon. 33. q. sed neque illa.

Quod fallit si Papa sine suffraganeis suis agat, dist. c. salvo. Item si Patriarcha seu Primas sine Suffraganeis suis agat. Sed reprobatur, d. quæst. 3. c. conquestus. Tertio fallit si Suffraganeus in suo officio negligens sit, & subditis con-

niveat, dist. quæst. 3. c. cum simus, & c. ult. item fallit si a suffraganeo ad Archiepiscopum sit provocatum, d. cap.

conquestus. vers. nisi forte pro causa. Fallit quoque si suffraganeus deceperit, d. c. conquestus. item 3. c. si autem. vers. &

Archipresbyter ruralis Presbyterorum, & Laicorum ple-

baniæ sua curam gerit: contra decretum tamen Episcopi ni-

hil potest, c. ult. d. tit.

Officia Archipresbyteri circa infirmos, poenitentes, con-

vertendos, & infantes exponuntur, d. c. 3. q. debet etiam.

In præcipuis festivitatibus aut ipse Missam celebrabit, aut

alii celebrandam committet, dist. c. 2. q. fin. & c. offic. 3.

in princ. eod. tit.

Affidue in Ecclesia stare debet, Collectam dicere, aut alii

confessu suffraganorum agere ei licet, dist. c. conquestus.

in fin. denique fallit si ad propriam ipsius Archiepiscopi

parochiam negotium pertineat, d. quæst. 3. c. si autem. vers. &

nisi cas tantum. c. nullus. vers. nisi quod ad suum.

Sine Archiepiscopi confessu, & consilio suffraganei ni-

hil agere debent, caus. 3. usq. 6. c. hac quippe, in princ. 9.

quæst. 3. cap. 1. cap. per singulas c. nullus. q. fin. cap. Archie-

pisc. vers. nec illi. Nisi in sua Ecclesia aliquid agant suf-

fraganei, non extra, dist. c. per singul. vers. nisi hoc tantum.

& dist. c. nullus. q. fin. item dist. c. Archiepiscopius. vers. nisi

quantum ad suum. d. c. 33. q. illa autem.

Archiepiscopus potest providere de Episcopo, vel Abba-

te, si intra menses non eligitur de consilio Capituli sui,

& aliorum virorum prudentum, c. ne pro defectu, de elect.

Archiepiscopus debet consecrari in sua Ecclesia ab omni-

bus suffraganeis, c. si Archiepiscopius, de temp. ord.

Archiepiscopi provisio cassatur, si non post sex menses pro-

vidit, quando potuit, c. dilectus, de concess. præbend.

Archiepiscopus provinciam suam visitans, potest petere

procuratorem, c. sopia, de censib.

Archiepiscopi legati non possunt absolvere de injectione

manuum in Clericos, c. excommunicatis, de offic. legat.

Archiepiscopus subdito sui suffraganei non potest causam

aliquam invito delegare, c. pastoralis, de offic. jud. ord.

Archiepiscopus debet excommunicatos suffraganei vitare,

& sententiam ejus tenere, & ad ab solvendum remittere, si

fit appellatum ad eum, c. ad reprimendam, eod. tit.

Archiepiscopus cedens subest Archiepiscopo, in cuius pro-

vincia moratur, c. ad supplicationem, de renunciat.

Archiepiscopus non debet statuere in provincia sui suf-

fraganei, vel acceptare contra jus sine suo confusu, c. si

cut, de excess. Prelat.

Ad Archiepiscopum potest appellari a suffraganeo in causa,

etiam si videatur interdicta, c. licet, de offic. judic. ordin.

Archiepiscopus non habet jurisdictionem in subditos suffra-

ganeorum, nisi in causis expressis, c. pastoralis, eod. tit.

Ad Archiepiscopum non de voluntate potest conferendi be-

neficia, si intra semestre tempus non conferantur, nec quan-

do collatio ad Capitulum, & ad Episcopum simul pertinet,

& ipsi simul non conferunt: sed tunc confert superior, c. po-

stulatis, de concess. præbend.

In Archiepiscopum confirmatus potest Episcopum confir-

mare, etiam non consecratus, c. cum ex illo, de transl. Episc.

DE PALLIO ARCHIEPISCOPORUM QUÆRE LITERAM P. ARCHIPRESBYTERI a multis Decani appellantur, c. ad huc, 7. q. Archidiaconus. vers. Archipresbyteri. de offic. Archidiaconi.

No man Presbyter aut Diaconus in Archipresbyterum, vel Decanum est ordinandus, dist. 60. c. 1. c. nullus in prep. s. innovamus, in princ.

Archipresbyter vicem absens Episcopi gerit in providendo, ut Sacerdotes suum faciant officium, & in aliis, c. 1. vers. & in Episcopi sui absentia, c. ministerium, 2. q. si Episcopus. c. officium, 3. in princ. de offic. Archipresbyteri. & dist. 25. c. 1. q. Archipresbyt. vers. & quando.

Provide debet, ut officium Sacerdotum Cardinalium in communicatione corporis, & sanguinis Christi, & aliis similibus rite expediatur, c. ministerium, 2. in princ. d. tit.

Archipresbyter ruralis Presbyterorum, & Laicorum plebaniæ sua curam gerit: contra decretum tamen Episcopi nihil potest, c. ult. d. tit.

Officia Archipresbyteri circa infirmos, poenitentes, con-

vertendos, & infantes exponuntur, d. c. 3. q. debet etiam.

In præcipuis festivitatibus aut ipse Missam celebrabit, aut

alii celebrandam committet, dist. c. 2. q. fin. & c. offic. 3.

in princ. eod. tit.

Affidue in Ecclesia stare debet, Collectam dicere, aut alii

confessu suffraganorum agere ei licet, dist. c. conquestus.

in fin. denique fallit si ad propriam ipsius Archiepiscopi

parochiam negotium pertineat, d. quæst. 3. c. si autem. vers. &

nisi cas tantum. c. nullus. vers. nisi quod ad suum.

Sine Archiepiscopi confessu, & consilio suffraganei ni-

hil agere debent, caus. 3. usq. 6. c. hac quippe, in princ. 9.

quæst. 3. cap. 1. cap. per singulas c. nullus. q. fin. cap. Archie-

pisc. vers. nec illi. Nisi in sua Ecclesia aliquid agant suf-

fraganei, non extra, dist. c. per singul. vers. nisi hoc tantum.

& dist. c. nullus. q. fin. item dist. c. Archiepiscopius. vers. nisi

quantum ad suum. d. c. 33. q. illa autem.

Archiepiscopus potest providere de Episcopo, vel Abba-

te, si intra menses non eligitur de consilio Capituli sui,

& aliorum virorum prudentum, c. ne pro defectu, de elect.

Archiepiscopus debet consecrari in sua Ecclesia ab omni-

bus suffraganeis, c. si Archiepiscopius, de temp. ord.

Archiepiscopi provisio cassatur, si non post sex menses pro-

vidit, quando potuit, c. dilectus, de concess. præbend.

Archiepiscopus provinciam suam visitans, potest petere

procuratorem, c. sopia, de censib.

Archiepiscopi legati non possunt absolvere de injectione

manuum in Clericos, c. excommunicatis, de offic. legat.

Archiepiscopus subdito sui suffraganei non potest causam

aliquam invito delegare, c. pastoralis, de offic. jud. ord.

Archiepiscopus debet excommunicatos suffraganei vitare,

& sententiam ejus tenere, & ad ab solvendum remittere, si

fit appellatum ad eum, c. ad reprimendam, eod. tit.

Archiepiscopus cedens subest Archiepiscopo, in cuius pro-

vincia moratur, c. ad supplicationem, de renunciat.

Archiepiscopus non debet statuere in provincia sui suf-

fraganei, vel acceptare contra jus sine suo confusu, c. si

cut, de excess. Prelat.

Ad Archiepiscopum potest appellari a suffraganeo in causa,

etiam si videatur interdicta, c. licet, de offic. judic. ordin.

Archiepiscopus non habet jurisdictionem in subditos suffra-

ganeorum, nisi in causis expressis, c. pastoralis, eod. tit.

Ad Archiepiscopum non de voluntate potest conferendi be-

neficia, si intra semestre tempus non conferantur, nec quan-

do collatio ad Capitulum, & ad Episcopum simul pertinet,

& ipsi simul non conferunt: sed tunc confert superior, c. po-

stulatis, de concess. præbend.

In Archiepiscopum confirmatus potest Episcopum confir-

mare, etiam non consecratus, c. cum ex illo, de transl. Episc.

ARCTA non potest contrahere matrimonium, & contractum dirimitur, c. fraternatis, de frig. & maleficar.

Arcta probanda est per aspergum, qui praefertur juramento, ibid. & c. prop. suisti, de prob.

ARTES liberales diligenter docendæ, 37. dist. c. r.

ARUSPEX 26. qu. 3. c. 1. q. aruspices, 26. qu. 3. c. contra idolorum, c. nec mirum. q. aruspicio.

Si aruspice, mathematicum vel similem consulat, vel ei credat, 26. quæst. 2. c. intelligi. item 26. qu. 3. c. qui divinatione, c. si quis Episcopus, 26. q. 7. c. non observeris. item de fortilegii. c. extuarum, 2.

ASSESSOR est, qui consensu partium eligitur ad causas dirimendas, c. super questionum, de offic. Jud. deleg.

ASTROLOGUS aut Mathematicus, 26. qu. 5. c. non licet, in princ. 26. qu. 2. c. 1. q. sic & astronomia. q. astrologi. c. illos planetarios. c. sea & illud. q. est & illud.

ATTESTATIONES unius Judicis, aliis Judex recipere potest, c. causam que, de testib.

Attestationibus publicatis contra matrimonium, alii te-

tes, & alia instrumenta admittuntur, c. series, eod. tit.

Attestionibus clausis iterato possunt produci testes, c. cum causam, eod. tit.

Attestationes quando non valent, pater in tit. ut lit. non contest. non proc

Beneficium habens primo, si literas super alio obtinendo impetrat, non valent, nisi de primo mentionem faciant, c. postulasti. de rescript.

Beneficium male dans conferendi potestate privetur, c. prava, de prebend.

Beneficium Clerici detineri potest a Judice pro debitis, c. pernivit, de fidejuss.

Beneficia plura non potest quis habere sine dispensatione, c. dudum, de elect.

Beneficia conferenda a religiosis non possunt suis monasteris conferri, & si negligant presentare Clericum, Episcopus providebit, c. sicut nobis, de suppl. negl. Prelat.

A beneficio debent removeri Clerici incontinentes, c. Clericos, de cobab. Cler.

Beneficium curatum habens vel Praelaturam recipiens fit 25. annorum, c. cum in cunctis, de elect.

Beneficium obtinens, si literas impetrat tacita veritate, non valent literæ, c. ad aures. & c. in nostra. de rescript.

Beneficia conferat Episcopus, si neglexerit patronus, c. eam te, de jur. patr.

Beneficium dimittat Clericus uxorem ducens, c. quod a te, de Cler. conjug.

Beneficium non detur, nisi residere volenti, c. quia non nulli, de Cler. non resid.

Beneficium dans, quod non potuit, tenetur alia dare, c. inter cetera, de prebend.

BIBERE non licet id, quod reliquum est ex eo, quod à demonibus est immolatum, 26. q. 2. c. sed & illud. §. fin. cum cap. seq.

BIGAMI, 27. quest. 1. c. quotquot.

Bigamus ad Sacerdotium promoveri non potest, c. ut bigami, de bigam.

Bigamus ex dispensatione ordinari non potest, c. super eo, eod. tit. & ordinator privetur officio, nisi ex dispensatione toleretur.

Bigamus ipso jure est a divinorum celebratione suspensus, c. de bigamis, eod. tit.

Bigamus non est contrahens cum vidua, si adhuc est incognita, c. debitum, eod. tit.

Bigamus non est plures habens concubinas, c. quia, eod. tit.

Bigamus contrahens non debet benedici a Sacerdote, c. capellatum, de secund. nupt. & c. vir. autem, ibid.

Bigamiae poena punitur in sacris ordinibus constitutis, cum vidua contrahens de facto, c. quia, & c. nuper, de bigam.

Bigami Clerici ipso jure cadunt a privilegio, tonsura, & habitu Clericali, & foro seculari sunt addicti, Greg. in novell. de bigam. lib. 6.

BLASPHEMIAE & adjurations punienda, c. 2. de maldecis.

BONA fides non patitur, ut bis idem exigatur, c. bona fides, 83. de reg. jur. in 6.

Bonarum mentium est, ibi etiam culpam agnoscere, ubi culpa non est: quia sæpe sine culpa agitur, quod venit ex culpa, dist. 5. c. ult. §. fin. cap. consilium, 2. §. cum autem, in fine, de observantia jejuniorum.

Bonos paucos sanctius est, quam multos malos habere, c. cum sit ars, 14. vers. sanctius enim, de arte & qualitat. preficiendor.

BONORUM nomine tam mobilia, quam immobilia dicuntur, c. relatum, de test.

Bona mobilia per Ecclesiam acquisita possunt dari locis religiosis & pauperibus, sive etiam servis, consanguineis, vel aliis post mortem Clericorum: sed alia quounque modo acquisita, pro voluntate morientium distribuantur, c. relatum, de testam.

C. Qui quoties CADIT, toties refugit, justi vocabulum non amittit, de pœnit. dist. 3. c. quamvis. §. hoc in fin.

CALCARIBUS deauratis non utantur Clerici, c. Clerici de vit. & honest. Cleric.

CALUMNIAE juramentum post litis contestationem praestatur, c. cum in causa, de juvam. column.

Calumnia juramentum praestare recusantis poena, c. fin. eod. tit.

De calumnia non juratur in causis spiritualibus, c. literas, eod. tit.

De calumnia jurare non tenetur Clericus alicujus ordinis, c. inharentes, eod. tit.

De calumnia jurari potest per oeconomicum & per syndicatum, c. in perpetuandis, eod. tit. & c. imperatorum, eod.

Calumnia juramentum in casu requiri potest a Clerico, c. ceterum, de juvam. column.

CALUMNIANTES ad vindictam poscit similitudo supplicii, 2. qu. 8. cap. quisquis, 5. q. 6. c. qui calumniam, cum seq.

Calumniari presumitur denunciator non probans quod intendit, c. 2. de column.

Calumniatores Praelatorum puniuntur degradatione, incarceratione, suspensione, d. c. 2. ibid.

CAMPANAS Religiosi mendicantes plures habere prohibentur, exceptis certis casibus, c. unico, de officio custodis, in extr. comm.

Camaranum pulsatione cessante, possunt Clerici, interdicti tempore, in cæmterio sepeliri, qui tamen servantur interdictum, c. in quod in te, de pœn. & remiss.

Capanas non licet templariis nec hospitalariis habere, nec pulsare sine consensu Episcopi diocesanos, c. potentib. de privileg. & excess.

CANONICUS Episcopo serviens beneficium non perdit, c. de cetero. & c. ad audientiam, de Cler. non resid.

In Canonico recepto præbenda debetur, c. relatum, de prebend. & c. cum super, de concess. preb.

Canonici certum numerum Canonicorum in Ecclesia statuere possunt, c. in Ecclesia, de institut.

Canonici dignitates Ecclesiarum mutare possunt, c. cum accessit, de confit.

Canonorum numerus non debet ex Laicis suppleri, c. Ecclesia, de institut.

Canonici dignitatem vel præbendam supprimere propria auctoritate non possunt in suis Ecclesiis, c. cum accessit, de constitut.

Canonici regulares Ecclesias parochiales regere possunt, & regulam suam servare debent, ut Episcopo sint subiectæ, c. inter quatuor, de relig. dom.

Canoniconum numerus augeri potest, si facultates augmentari, et si Canoniconum numerus statutus, c. cum M. Ferrarien. de constitut.

Canonici non possunt minuere numerum Canonicorum, cap. ex parte, eod. tit.

Canonicus ægrotans habeat debitam portionem suæ præbendæ, c. ad audientiam, de Cler. non resid.

Canoniconum correctio in criminalibus pertinet ad Episcopum, c. irrefragabili, de offic. jud. ord.

Canoniconum numero, juramento & confirmatione Papæ firmato, literæ super receptione non valent, nisi de prædictis mentionem faciant, c. constitutus, de rescript.

CANONUM origo & numerus Conciliorum exponitur, dist. 15. in princ. cum c. seq. dist. 16. c. sexta synodus, cura cc. sequentib. usque ad distinct. 17.

Canonis definitio, dist. 3. c. 1. cum duob. seqq.

Canonum divisio, dist. distinct. 3. c. regula. §. porro canonum.

De Canonibus Apostolorum cavetur. distinct. 16. c. sexagesima. c. Clementis. c. placuit. c. Isidorus. c. sextam. cap. hæbeo. c. quoniam. Contradicit dist. dist. 16. in princ. cum c. seq. item dist. c. Clementis.

Canones & decreta Pontificum vim legis obtinent, c. de constitut. distinct. 11. cap. hoc vestre, dist. 12. c. ridiculum. item 1. quest. 7. c. si quis, in princ. 25. quest. 1. c. nulli. c. violatores. c. omne quod. c. prima salus. c. generali. c. omnia. c. hac confusa. c. & sanctis, item 25. qu. 2. c. amputato. c. si quis dogmata.

Canon posterior derogat priori, c. 1. de constit.

Contra Canones recipiens, & dans beneficium, uterque punitur privatione, c. quia nonnulli, de Cleric. non resid.

Secundum Canones agatur in judicis, & nemo suo sensu utatur, c. Canonum & c. innitaris, de constitut.

Canones scire debent, qui causam matrimonii tractant, arg. c. accepisti, de frigid. & malefic.

CANONIZATIO requiritur ad hoc, quod debeat sanctus venerari, etiam miracula faciens, c. audivimus, de relig.

CAPELLA in præjudicium matricis Ecclesie non potest construi, c. intellectimus, de op. nov. nunciat.

In capellis possunt esse Canonici privilegiati, c. cum capella, de privileg.

In Capellis Monachorum populum habentium debet institui, & desistui Capellanus per Episcopum, c. 1. de capella. Monach.

CAPITE languescente, facilis membra corporis inficiuntur, 6. qu. 1. c. sunt plurimi. q. verum, & c. ex merito. sequuntur enim caput membra, 12. dist. c. non decet. 11. dist. c. nolite, de consecr. dist. 3. c. celebrat.

CAPITULI major pars & senior obtinere debet, c. ex parte, de his que sunt a maj. part. c. sed pars minor contradicere potest, si haber rationem, c. cum in cunctis, eod. tit.

Capitulo assensu requirendus est in institutione vel destitutione personarum, vel dignitatum ab Episcopo, cap. quanto, de his que sunt a Prel.

Capitulo non consentiente, non est rata donatio Episcopi, c. cum nos, eod. tit. & c. quanto. eod. item c. fraternitatem. & c. pastoralis, de donat.

Item nec pensionem augere potest Episcopus sine licentia Papæ, c. pastoralis, dist. tit. nec centesimam dare sine consensu Capituli, nisi per Papam, c. Apostolica, eod. tit.

Capitulo dissentiente, non tenet donatio Abbatis, c. ea noscitur, de his que sunt a Prel. sine consensu Cap.

Capituli consensu confirmat donationem Episcopi, c. pastoralis, de donat.

Capitulum, vacante sede, potest excommunicare, absolvare, judicare & confirmare, c. abolendam, de bœret.

CARDINALES Papæ in executione officii sacerdotalis coadjutores adiungunt, c. fundamenta, 17. vers. decret namque ipsi Romano, de electione in 6.

CARITAS annona, 16. qu. 1. c. revertimini. q. si quan-

do 16. qu. 7. c. maiores.

CARNE uti licet, si dies Nativitatis Domini sit in sexta feria, c. explicati, de observ. jejun.

Carnes etiam in quadragesima, & jejunis solemnibus, cum urgens est necessitas, indulgeri possunt, c. 2. eod. tit.

CASSA est sententia a non suo Judge lata, cap. F. & G. 40. de off. & potest. Judic. delegat. & rap. at si Clerici, de judic.

Cassatur electio, si ante confirmationem electus ministret, c. qualiter, de elect.

Cassatur electio propter defectum scientie in electo, ibidem.

Cassari debent quæ per importunitatem fiunt, c. tua de prebend. c. dignit.

CASTITAS seu continentia voluntaria Deo placet, non necessaria, 33. quest. 5. cap. tunc salvabitur, circ. medium.

Castitatem servare, est viam arcam, & difficilem ingredi, 28. dist. c. de his, & 33. q. 5.

CASTRANS seipsum ex justa causa non est irregularis, c. ex parte, 3. de corpor. vitiis. Sed sine necessitate faciens dispensatur per Episcopum in aliis, sed non in altaris ministerio, c. significavit, 4. eod. tit.

CAUSA, c. forus, 10. q. causa a casu. & q. causa aut, de verb. signif.

Causa cessante cessat effectus, cap. eti. Christus, 26. q. quemadmodum ergo Paulus, in fine, de iurejurand.

Prohibita causa, prohibitus quoque censetur effectus, c. cum quid, 39. de reg. jur. in 6. c. nam concupiscentiam. 4. de constitutionib. ut contra prohibito effectu, omnis ejus causa prohibita censetur.

Causa dicitur insufficienter instructa, lite non contestata, c. olim, de lit. contes.

Causa committi debet ei, coram quo secure potest comparere, c. accedens, ut lit. non contest. non proced.

Causa non debet remitti ad eos, a quibus appellatum est, nisi partes consenserint, c. accepta, de apell. tamen quandoque remittitur, c. literæ, de matrimon. contra interdictum Eccles.

Causæ majors ad sedem Apostolicam mittendas sunt, c. cum ex illo, de translat. Episc.

Causæ continentia dividii non debet, c. 1. de sequestr. poss. & frust.

Causa principalis sicut committi potest, ita & incidens, c. causam, de rescript.

In causa criminali intentata potest constitui procurator, c. tua fraternitati, de procur.

In causa status, vel liberali non debet procedi eo absente, qui petitur in servitutem, c. inter quatuor, de maior. & obedient.

In causis gravibus non cogitur quis invitus constituere procuratorem, c. querelam, de procur.

In causa pari potior est conditio primo occupantis, c. pastoralis, de jur. patronat.

In causis spiritualibus juratur, licet non de calumnia, tamen exceptionibus propositis in eis, c. literis, de restit. spoliat.

Causa non sunt audiendas tempore nundinarum, c. significaverunt, de judic.

Causa civiliter tractata, non deducatur ad Judicem Ecclesiasticum, c. ex parte, de alienat. judic. mutand.

CAUTIONEM standi mandatis Ecclesie præstet absolvendus, c. ad nostram. de iurejur.

Cautionem præstet in possessione existens, cum de jure possessionis dubitatur, scilicet restituendi omni tempore medio recepta, si cadit in causa, c. suscitata, de in integr. restit.

CELEBRARE divina ubiunque possunt prædicatores & minores, c. in his, de privileg.

CELLA, c. privilegium, 4. de verborum significazione, in 6.

CENSURA Ecclesiastica dicitur excommunicatione, suspensio, & interdictio, c. querenti, 20. de verbor